

KRAJOWA IZBA
RADCÓW PRAWNYCH

RADCA PRAWNY

ISSN 1230-1426

Nowe logo

- Specjalizacje prawnicze
- Prawnik w sieci
- Facebook? Dlaczego nie!
- Okręgowe www

Specjalizacje prawnicze

– rynek wymusza zmiany

Oferty kancelarii, które ograniczają informowanie o specjalizacjach swoich prawników tylko do takich dziedzin, jak np. prawo cywilne, prawo gospodarcze, prawo handlowe czy prawo rodzinne, bardzo często stają się niezrozumiałe dla potencjalnych klientów.

Jeszcze nie tak dawno termin specjalizacja prawnicza obejmował relatywnie niewiele dziedzin. Od ponad 20 lat gospodarka rynkowa i permanentny rozwój technologiczny wymuszają jednak stałe poszerzanie tego kręgu. Współczesny przedsiębiorca bardzo często jest bowiem ignorantem. Nie interesuje go fakt, że w szeroko pojętym prawie cywilnym mamy do czynienia z prawem rzeczowym, zobowiązań, spadkowym czy rodzinnym. Klient przychodzi do kancelarii po konkret-

ną poradę i nie chce wnikać w kodeksowe podziały. Gdy oszukał go wspólnik czy kolega, który nie oddał pożyczki, to musi wyraźnie wiedzieć, który prawnik, o jakiej specjalizacji, może mu pomóc w jego problemie. Nie będzie tracił czasu, by dowieść, że chodzi o prawo zobowiązań tudzież prawo handlowe. Zależać mu będzie na maksymalnie ścisłej wskazówce. Pomóc mogą w tym przypadku nowoczesne specjalizacje, których zakres jest czasami bardzo wąski, ale oprócz przyciągnięcia klienta przejrzystą ofertą, gwarantują również możliwie najlepsze załatwienie sprawy.

Compliance

Na pewno warto wspomnieć o tych prawnikach, którzy zdobyli kwalifikacje i uprawnienia do tego, by zajmować się spółkami pragnącymi wejść na giełdę lub w ostatnich latach na New Connect. Jest jednak przykład jeszcze ciekawszy od wymienionych.

Hitem ostatnich lat był – jak wiadomo – wymóg powołania do życia przez każdą instytucję finansową działu Compliance,

MACIEJ GAWROŃSKI,
szef polskiego biura międzynarodowej
kancelarii Bird&Bird

Dla trwałego sukcesu potrzeba praktyki, kompetencji, doświadczenia, uznania klientów, ale przede wszystkim potrzeba pasji, zrozumienia przedmiotu i talentu analitycznego. Bird&Bird specjalizuje się między innymi w transakcjach informatycznych – wdrożeniach, doradztwie regulacyjnym, licencjach. Mając do wyboru informatykę i prawo, zdecydowałem się na to drugie, jednak cały czas ciągnie mnie do informatyki. Dlatego właśnie od 15 lat nieprzerwanie doradzam przy projektach informatycznych. Uważam też, że doradzałem w projekcie o najwyższej wartości. Praktykę IT można prowadzić samodzielnie. Aby ekonomizować wysiłki i zapewnić ciągłość biznesową, przydatne jest mieć osoby pełniące przynajmniej trzy role: guru kompetencji (partner), doświadczony specjalista (*associate*), wsparcie (junior). Możliwe jest prowadzenie działalności lokalnej (tylko w Polsce). Jednak dostęp do specjalistycznych doświadczeń międzynarodowych z najwyższej półki i możliwość współpracy z ekspertami z innych krajów zapewniają wielką przewagę.

dr RADOSŁAW L. KWAŚNICKI,
radca prawny, partner zarządzający
w Kancelarii KWAŚNICKI, WRÓBEL & Partnerzy
(www.rkkw.pl)

Co do zasady, oferujemy pełen wachlarz usług w zakresie świadczenia pomocy prawnej. Jednakże jedną z naszych głównych specjalizacji jest – obok prawa procesowego – prawo spółek (korporacyjne). Wyjątkowe doświadczenie w tej materii zdobywaliśmy wiele lat, zarówno poprzez świadczenie przedsiębiorcom pomocy prawnej, jak i w charakterze członków organów spółek kapitałowych (zwłaszcza zaś rad nadzorczych), wykładowców na krajowych i mię-

dzynarodowych seminariach i konferencjach oraz samodzielnych przedsiębiorców. Dzięki temu znakomicie rozumiemy istotę biznesu i identyfikujemy się z naszymi klientami, co pozwala nam wspólnie rozwiązywać ich problemy. Uważam, że niezależnie od tego, czy jest kryzys gospodarczy czy trwa *prosperity* – biznes potrzebuje i potrzebować będzie fachowego doradztwa prawnego.

IWONA MIROSZ,
radca prawny, prowadzi własną praktykę,
ekspert w obszarze prawa bankowego
z zakresu ochrony praw konsumenta,
bancassurance oraz *compliance*

Proces specjalizacji prawnej jest długi i skomplikowany. Trwa nawet kilkanaście lat. Zdobycie odpowiedniego wykształcenia to dopiero pierwszy etap tej drogi i nie daje jeszcze podstaw do tego, by uważać się za specjalistę w danej dziedzinie. Kluczowe w tej kwestii jest bowiem uzyskanie niezbędного doświadczenia. Najpierw zaczyna się pracę jako *in-house*. Trzeba dobrze poznać biznes. Trwa to zazwyczaj kilka lat. Dopiero potem można zdecydować się na swoją działalność. Wciąż jednak należy rozwijać swoje umiejętności, a nie je zmieniać. Trzeba uczestniczyć w kursach, szkoleniach, brać udział w sympozjach. Dużo dają też wyjazdy i wymiana doświadczeń z ekspertami zagranicznymi. Podkreślam – bez pracy w biznesie nie można mówić o specjalizacji. Ta zasada dotyczy każdego obszaru działania prawnika.

PIOTR PODGÓRSKI,
aplikant radcowski, uczestnik seminarium
doktoranckiego z prawa autorskiego,
prawnik w Kancelarii Krzysztofa Lange

W dzisiejszych czasach prawnik nie może być jak lekarz pierwszego kontaktu, który kieruje

którego zadaniem – bardzo upraszczając – powinno być dbanie o to, by przestrzegane były przepisy prawa oraz standardy postępowania owej instytucji. Inaczej mówiąc, zadaniem funkcji compliance miało być, i jest, zarządzanie ryzykiem braku zgodności.

Braki kadrowe a bankowców mnóstwo

Szybko jednak okazało się, że na polskim rynku, pełnym specjalistów prawnych z zakresu prawa bankowego, brakuje tych, którzy mogliby od razu przejść do tej wąskiej specjalizacji, jaką jest compliance. I nie ma się co dziwić, bo jak tu wymagać od eksperta w zakresie szeroko pojętego prawa bankowego, by potrafił on zadbać o to, aby obowiązujące prawo, regulacje, zasady i standardy były klarownie sformułowane w procedurach o instrukcjach wewnętrznych oraz aby były one w instytucji prawidłowo wdrażane? Czy kilkanaście lat temu któryś z rodzimych uniwersytetów był w stanie przewidzieć, że taka znajomość rzeczy będzie potrzebna? Nie. Nowo-

ści, tak jak ta wyżej opisana, pojawiają się bowiem co roku.

A specjalizacja IT?

Czy ktoś na początku lat 90. ub.w. mógł sądzić, że w Polsce pojawi się tak obco brzmiąca specjalizacja? Tymczasem obecnie firmy prawnicze, które zorientowały się, że rynek potrzebuje ekspertów od IT, liczą zyski. Oczywiście, zakres takiej specjalizacji może być ustalony dość umownie. Tym różni się ona np. od specjalizacji w zakresie prawa spadkowego, rodzinnego, prawa zobowiązań czy ochrony praw konsumentów.

Klient ma zawsze rację

Skoro o konsumentach mowa, to jest ich coraz więcej, mają większe potrzeby i problemy. Częściej łamane są ich prawa, bo zwiększyła się też liczba produktów oraz podmiotów je wytwarzających i oferujących. Specjalizacja w zakresie ochrony praw konsumenta? Proszę bardzo. Tęgo wymaga rynek. Ale skoro ktoś broni praw klienta, to *a contrario* ktoś musi reprezen-

tować interesy tego, kto mu sprzedaje towar lub produkuje dobra. I rodzi się kolejna specjalizacja.

Nic nie idzie do lamusa

Oczywiście, nie oznacza to, że na przykład tak dobrze znane z poprzedniej epoki prawo gospodarcze nie istnieje. Wręcz przeciwnie, niektórzy prawnicy znakomicie wyczuli i dostosowali tę chwytną nazwę do gospodarki rynkowej. Żadna z dotychczasowych dziedzin prawa nie odeszła bowiem do lamusa. Jedynie rynek wzbogacił nas o kolejne podgrupy służące klientowi i ułatwiające mu podjęcie decyzji, z usług której kancelarii powinien skorzystać. A skorzysta z usług tej firmy, która możliwie najtrafniej określi nazwę specjalizacji. Pamiętajmy tylko o jednym, – i to sugerują również niektórzy eksperci naszej sondy – jeśli już zdecydujemy się na specjalizację, to niech to nie będzie jedynie wybór marketingowy, ale faktycznie wieloletnie przygotowanie się do świadczenia usług w wąskiej dziedzinie prawa. ■

■ Jerzy Mosoń

pacjenta do specjalisty. Już przy pierwszej wizycie w kancelarii prawnej klient musi mieć przeświadczenie, że znalazł się u eksperta, który pomoże mu rozwiązać problem. W dobie rozrastającego się ustawodawstwa niemożliwe jest świadczenie usług z zakresu wielu dziedzin prawa. Prawnik XXI wieku specjalizuje się w wąskich dziedzinach – najlepiej dwóch, trzech. Niewybaczalnym błędem byłaby jednak rezygnacja z „bycia na bieżąco” w ogólnych przepisach prawa, które nie należą do naszej aktualnej wąskiej specjalizacji. Prawnik powinien wykazywać się też dużą elastycznością, a szczególnie umiejętnością przekwalifikowania się i tym samym zdobycia wiedzy w wymaganej przez prawa rynku dziedzinie. Liczy się tu więc także znajomość prawa popytu, charakterystycznego dla nauki ekonomii. Trudno bowiem świadczyć usługi prawne określonego rodzaju przy braku zapotrzebowania ze strony klientów.

Osobiście pogłębiał wiedzę z zakresu prawa własności intelektualnej, choć ostatnio zdecydowałem się na poszerzenie swojej praktyki.

DOROTA RZAŻEWSKA,
krajowy i europejski rzecznik patentowy,
arbiter ds. domen internetowych .pl i .eu,
wspólnik zarządzający
w Kancelarii Rzeczników Patentowych JWP

Efektywna ochrona własności intelektualnej i przemysłowej jest dziś na całym świecie jednym z kluczowych instrumentów zarządzania

przedsiębiorstwem, służącym uzyskiwaniu biznesowych celów firmy. Świadomość wartości praw niemajątkowych jest wśród polskich przedsiębiorców niedostateczna. Sytuacja powoli się poprawia, między innymi dzięki unijnym dotacjom refundującym koszty przygotowania zgłoszenia patentowego w Urzędzie Patentowym RP. Polskie firmy potrzebują wsparcia wyspecjalizowanych kancelarii, by zwiększyć swoje szanse na utrzymanie się na rynku w zderzeniu z zagraniczną konkurencją. Kancelaria JWP zatrudnia krajowych

i europejskich rzeczników patentowych z długoletnim doświadczeniem oraz specjalistów z kluczowych branż, adwokatów i radców prawnych. Tak skonstruowany zespół jest niezbędny, żeby skutecznie reprezentować klienta przed polskim i europejskim Urzędem Patentowym oraz sądami. W ostatnim czasie zawód rzecznika patentowego przyciągnął wielu absolwentów prawa. Tymczasem, we współczesnej gospodarce, opartej na wiedzy, niezbędni są również rzecznicy z technicznym wykształceniem, których staramy się zainteresować za pomocą wspieranych przez kancelarię JWP programów edukacyjnych, skierowanych do studentów politechnik.

EWELINA STOBIECKA,
radca prawny, partner zarządzający
kancelarii e|n|w|c

Prawnicy kancelarii e|n|w|c świadczą usługi prawne w szeroko pojętym prawie gospodarczym. Jest to jednak praktyka dość szeroka, zatem musi ona podlegać podziałom. Temu służą odpowiednie zespoły ludzi, którzy przygotowani są do świadczenia usług w dużo węższym zakresie, tj. prawa spółek, nieruchomości, pracy, M&A, ochrony środowiska, a także transakcji międzynarodowych. Poszczególne prawnicy, zajmujący się tymi obszarami, mogą poszczycić się nie tylko odpowiednim kierunkowym wykształceniem, ale także doświadczeniem biznesowym. Aby być specjalistą w danej dziedzinie, konieczne jest zdobycie wieloletniej praktyki.

Poza tym trzeba pamiętać, że w gospodarce rynkowej o specjalizacji decyduje klient. Zatem możemy być pewni, że jeśli dziś nie istnieje jakaś specjalizacja, która mogłaby służyć nowoczesnej gospodarce, to „jutro”, a najpóźniej „pojutrze” wymyśli ją właśnie klient, a prawnicy jak najszybciej będą musieli dopracować do niej swój profil.